

Tajništvo Energetske zajednice, koja okuplja države članice Europske unije te zemlje zapadnog Balkana, kao i Ukrajinu te Moldaviju, predložilo je uvođenje sankcija BiH jer je probila rokove koji su je obvezivali na usvajanje državne energetske strategije još do juna prošle godine. Ako bi prijedlog o sankcijama bio usvojen, to bi za BiH značilo gubitak do 100 miliona eura planiranih kao podrška projektima u energetsom sektoru.

Neodgovoran odnos bh. vlasti spram energetske strategije, ali i usvajanja Zakona o gasu na državnom nivou razlozi su zbog kojih je Bosna i Hercegovina ostala 'kratkih rukava' kada je riječ o fondovima EU za finansiranje projekata u oblasti energetike, na nedavno održanom samitu u Beču.

Prema izvještaju EU, napredak BiH u oblasti energetike u prošloj godini je više nego katastrofalan.

Direktor Tajništva Energetske zajednice Janez Kopač potvrdio je kako je prijedlog za uvođenje kazne BiH već poslan na odlučivanje Vijeću ministara EU.

Ukoliko se usvoji, to bi za BiH značilo gubitak do 100 miliona eura za projekte u energetsom sektoru. Isto tako, kaznene mjere uz zamrzavanje ovih sredstava namijenjenih BiH značile bi i ograničavanje prava glasa predstavnika BiH u Energetskoj zajednici te uskraćivanje financiranja troškova i subvencija na koje bosanskohercegovački predstavnici imaju pravo.

Osim toga, poznavaooci prilika kažu da bi se vrlo lako moglo desiti da Bosni i Hercegovini budu uskraćena sredstva planirana za infrastrukturne projekte, a izvjesna je i zabrana izvoza el. energije.

Direktor tajništva EZ Janez Kopač je već nekoliko puta upozorio čelnike BiH da neispunjavanje uslova koje je propisala EU, Bosnu i Hercegovinu stavlja u nezadivan položaj. "To odsustvo pravnog poretka uopće je veliki problem kao i nepoštivanje međunarodnih obaveza."

Još juna 2014. godine istekao je krajnji rok za usvajanje Zakon o gasu na državnom nivou, no to se nije dogodilo ni do danas, a razlog su opstrukcije vlasti Republike Srpske koje odbijaju bilo kakvo sudjelovanje države na tom planu i traže da to ostane područje u kojemu će isključive ovlasti imati entiteti.

Kopač je u više navrata jasno rekao da se dosadašnja praksa ne može više tolerisati, jer Evropska unija ne pregovara sa entitetima.

"Jedan od uslova je agencija za naftne rezerve na nivou BiH. Ne mogu biti dvije. To nije u skladu sa direktivama. Takođe potrebno je imati jednog regulatora za tržište električne energije, to već postoji i za područje gasa, to još ne postoji. Ne mogu biti dva."

Borislav Bojić, poslanik SDS-a u državnom parlamentu kaže kako najave sankcija ovaj put treba shvatiti vrlo ozbiljnom, naročito ako se uzme u obzir činjenica da je prošlogodišnje progledavanje kroz prste, jer je bila izborna godina, izigrano.

"Mislim da je to vrlo ozbiljna prijetnja, jer niko neće čekati da se mi predomislimo i da

godinama otežemo sa ispunjavanjem uslova koji su propisani.”

Osnovna zadaća Energetske zajednice je proširenje energetske tržišta EU na područje jugoistočne Evrope kroz primjenu zakonske regulative usklađene sa pravnom stečevinom Unije te uspostava jedinstvenog tržišta energije. BiH nije uložila nikakve značajnije napore da izradi državnu energetske strategiju koja je dio zadaće.

U izvještaju se navodi da entitetski strateški planovi nisu usklađeni, budući da se bave prioritetima koji su relevantni samo za prostore entiteta, bez koordiniranog pristupa sigurnosti nabave nafte i plina, i bez sveobuhvatne strategije za buduća ulaganja.

Potpredsjednik Partije demokratskog progresa (PDP) Branislav Borenović ocjenjuje kako je opstrukcija usvajanja zakona ali i energetske strategije ustvari nerazumna politička igra vladajućeg SNSD-a u kojoj gube svi.

“Svjesni smo tih najava da bismo mogli izgubiti značajna sredstva. Mi očekujemo ipak da će u BiH prevladati razum i da će se pronaći rješenje, te da će se pokazati da je interes svih nas da se dođe do tih vrlo značajnih sredstava, a i naše pozicioniranje u Energetskoj zajednici, pošto je to ipak resurs koji je za nas najvažniji i možda najprofitabilniji u narednom periodu.”

No, kako riješiti problem kad nema političke volje za ispunjavanje uslova i uređenje te oblasti na državnom nivou?

Predsjednik NDP-a (Narodne demokratske partije) Dragan Čavić smatra da je jedino rješenje u ovoj situaciji insistiranje na uspostavljanju Sistema koordinacije koji bi razriješio blokade.

“Činjenica da sada kroz mehanizam koordinacije koji treba da rješava ovakva i slična stanja blokada da će se naći rješenje i za to pitanje. Koliko mi je poznato mehanizam koordinacije usvojili su i Vlada RS i Vlada FBiH i Savjet ministara BiH. Dakle, trebao bi uskoro da zaživi, a onda bi trebalo da se riješi i to pitanje i moguće ga je riješiti tako da se pomire interesi svih aktera i da se ispune uslovi koje od nas traži Energetska zajednica”, zaključuje Čavić.

izvor: slobodnaevropa.mobi